

نظام آموزش فنی و حرفه ای فنلاند:

۱- ماموریت، چشم انداز، راهبرد و قوانین آموزش فنی و حرفه ای

- دولت فنلاند بر این موضوع تاکید دارد که آموزش و تربیت فنی و حرفه ای نقش کلیدی در رقابت های اقتصادی و شکوفایی این کشور ایفاء می کند.
- دولت راهبرد تقویت شبکه های ارائه دهندگان آموزش و تربیت فنی و حرفه ای برای ارتقاء ظرفیت خدمات را در دستور کار خود دارد.
- آموزش و تربیت فنی و حرفه ای برای دو بخش جوانان و بزرگسالان ارائه می گردد.
- دولت بر توسعه این آموزش ها با همکاری دنیای کار و پشتیبانی از توسعه شایستگی های برای بنگاههای اقتصادی کوچک و متوسط تاکید دارد.
- سیاست های ملی کشور فنلاند بر اساس پیش بینی کمی و کیفی طراحی شده است.
- این پیش بینی شامل پیش بینی کمی تقاضای بلند مدت نیروی کار و نیازهای آموزشی و پیش بینی کیفی نیازهای مهارتی می باشد.
- دولت در تلاش است اطلاعاتی در مورد انواع مهارت، نیروی کار ماهر مورد نیاز، و راه هایی که ارائه دهندگان آموزش بتوانند تقاضا را برآورده نمایند، بدست می آورد.
- این اطلاعات برای توسعه چارچوب صلاحیت حرفه ای، مهارت های آموزش حرفه ای و آموزش بیشتر برای دنیای کار آینده نیز استفاده می شود.
- قانون آموزش و تربیت فنی و حرفه ای در سال ۱۹۹۸ به تصویب رسید.
- قانون آموزش حرفه ای برای بزرگسالان در سال ۱۹۹۸ به تصویب و در سال ۲۰۰۶ با رویکرد صلاحیت های مبتنی بر شایستگی اصلاح گردید.
- مقررات آموزش و تربیت حرفه ای برای به رسمیت شناختن آموزش و تربیت فنی و حرفه ای غیر رسمی و سازمان نیافته در سال ۲۰۰۵ تصویب گردید.
- قانون تامین منابع مالی آموزش و فرهنگ در سال ۲۰۰۹ تصویب شد.

۲- نظام آموزش فنی و حرفه ای رسمی، غیر رسمی و سازمان نیافته

- ساختار نظام آموزشی فنلاند ۳+۳+۶ است.
- آموزش فنی و حرفه ای در دوره متوسطه دوم دارای یک شاخه است.

- ادامه تحصیل برای سطوح بالای آموزشی مهیا می باشد.
- آموزش عالی دارای دو بخش دانشگاه ها و پلی تکنیک است.
- آموزش فنی و حرفه ای دوره متوسطه دوم به دو صورت برنامه مبتنی بر مدرسه و تربیت بصورت کارآموزی انجام می پذیرد.
- در آموزش مبتنی بر مدرسه، برنامه های پیش فنی و حرفه ای که به صلاحیت های آموزش حرفه ای متوسطه دوم ختم می شوند و مهارت آموزی برای آماده سازی حرفه ای بر اساس صلاحیت های مبتنی بر شایستگی ارائه می گردد.
- در تربیت بصورت کار آموزی، مهارت آموزی برای آماده سازی حرفه ای بر اساس صلاحیت های مبتنی بر شایستگی ارائه می گردد.
- طول دوره برنامه های آموزش مبتنی بر مدرسه سه سال می باشد و هر برنامه شامل حداقل نصف سال یادگیری حین کار است.
- محیط های یادگیری ترکیبی از محیط های یادگیری مدرسه ای، محیط کار و محیط های یادگیری برخط (مجازی) است.
- مدارس خاص حرفه ای در دوره متوسطه برای دانش آموزان ناتوان وجود دارد.

۳- متولی و مسئول آموزش فنی و حرفه ای، تامین منابع مالی

- ارائه آموزش های فنی و حرفه ای بر اساس قوانین مصوب مجلس است.
- دولت اهداف ملی، چارچوب صلاحیت ها و موضوعات اصلی در آموزش فنی و حرفه ای را تعیین می نماید.
- اهداف، شرح وظایف و اختیارات مجلس، دولت، وزارت آموزش، انجمن ملی آموزش، کمیته صلاحیت ها، ارائه دهندگان آموزش فنی و حرفه ای و مدیران اجرایی در سطح منطقه برای آموزش های فنی و حرفه ای به خوبی مشخص است.
- وظیفه انجمن ملی تصمیم گیری در مورد برنامه درسی اصلی (ملی) و الزامات صلاحیت های مبتنی بر شایستگی است.
- انجمن ملی نیز روش های ارائه شایستگی ها، نیازهای مهارت و آموزش و پیامدهای یادگیری را تعیین می نماید.
- کمیته های ملی آموزش و مهارت آموزی دارای انجمن های سه جانبه (دولت، دنیای کار و ارائه دهندگان آموزش) برای اجرای صلاحیت های مبتنی بر شایستگی است.
- کمیته های صلاحیت (QCs) زیر نظر انجمن ملی وظیفه تنظیم آزمون های مبتنی بر شایستگی را بر عهده دارند.
- کمیته های صلاحیت از کیفیت صلاحیت و گواهینامه ها اطمینان پیدا می کنند.
- ارائه دهندگان آموزش فنی و حرفه ای نیازهای آموزشی دنیای کار و جمعیت منطقه را در نظر می گیرند.
- ارائه دهندگان آموزش فنی و حرفه ای برنامه های آموزشی و درسی خود را بر اساس برنامه درسی اصلی (ملی) تهیه می نمایند.
- مدیران اجرایی منطقه ای نقش تعیین کننده ای در آموزش فنی و حرفه ای مبتنی بر تقاضا دارند.
- تامین منابع مالی بیشتر توسط وزارت آموزش و فرهنگ انجام می شود.

- تامین منابع مالی بر اساس قیمت های واحد و گرنت هایی است که به ارائه دهندگان مجاز فنی و حرفه ای بطور مستقیم داده می شود.
- تامین منابع مالی بر اساس شاخص های عملکرد از قبیل سال و دانش آموز پرداخت می گردد.
- مدیران اجرایی وظیفه تخصیص منابع مالی را بر عهده دارند.
- روش های تامین منابع مالی برای مواردی (و موضوعاتی) که هزینه از میانگین بیشتر است در نظر گرفته شده است.
- نظام تامین منابع مالی مبتنی بر عملکرد بر اساس شاخص های کمی و سنجش های کیفی استوار است.
- تامین منابع مالی در دوره متوسطه دوم توسط دولت و شهرداری انجام می شود (۴۲ درصد دولت، ۵۸ درصد شهرداری).
- تامین منابع مالی مبتنی بر عملکرد در حال پیگیری می باشد.

• ۴- معلمان و مربیان آموزش فنی و حرفه ای

- صلاحیت های معلمین فنی و حرفه ای و مربیان فنی و حرفه ای متفاوت است.
- معلمان و مربیان فنی و حرفه ای در تهیه مواد درسی و روش های یادگیری بسیار مستقل هستند.
- صلاحیت های معلمان فنی و حرفه ای شامل مدرک دانشگاهی یا پلی تکنیک، سه سال تجربه در محیط کار در رشته تخصصی و گذراندن دوره های تربیتی و فن تدریس است.
- الزامات رسمی برای صلاحیت مربیان فنی و حرفه ای (در محیط کار واقعی) وجود ندارد.

• ۵- صلاحیت ها، چارچوب صلاحیت ها و تضمین کیفیت

- سند الزامات صلاحیت برای هر صلاحیت حرفه ای تهیه شده است.
- صلاحیت ها مبتنی بر شایستگی ها شغلی می باشند.
- این سند شامل واحدهای صلاحیت، برنامه های ممکن، مهارت های حرفه ای، راهنمایی برای سنجش (شامل اهداف و معیار سنجش) و روش های ارائه مهارت است.
- مهارت های حرفه ای بر حسب دانش، مهارت و شایستگی تعریف می شود.
- در دوره متوسطه دوم، دانش آموزان با تکمیل صلاحیت آموزش حرفه ای، مهارت های مورد نیاز جهت کفایت حرفه ای و اشتغال را در رشته خود کسب و می توانند ارائه نمایند.
- در دوره متوسطه دوم، دانش آموزان مهارت های پایه وسیع در جایگاه های مختلف شغلی در داخل یک رشته تحصیلی و مهارت های تخصصی و شایستگی های را در یک برنامه مطالعاتی (گرایش) را کسب می نمایند.
- در دوره متوسطه دوم، سال ۲۰۱۰، تعداد ۵۲ رشته تحصیلی با ۱۲۰ گرایش تعریف شده است.
- صلاحیت های تخصصی (۱۲۹ مورد) و صلاحیت های بیشتر (۱۸۷) بصورت اجباری و انتخابی وجود دارد.

- مهارت های یادگیری مادام العمر در پودمان های صلاحیت گنجانده شده است.
- چارچوب صلاحیت های حرفه ای به تازگی نهایی شده است و در مجلس فنلاند در حال بحث است.
- انجمن ملی آموزش صلاحیت هایی را در ارتباط با چارچوب صلاحیت های حرفه ای اروپا تعریف کرده است.
- شورای ارزشیابی آموزش فنلاند با هدف ارزشیابی بیرونی تاسیس گردید.
- تضمین کیفیت ابزاری برای بهبود و اطمینان ارائه دهندگان آموزش فنی و حرفه ای است.
- نظام تضمین کیفیت در آموزش فنی و حرفه ای فنلاند شامل هدایت ملی، مدیریت کیفیت ارائه دهندگان و ارزشیابی بیرونی است.
- تصمیمات در مورد و انواع ارزشیابی بیرونی توسط شورای ارزشیابی تعیین و توسط انجمن ملی اجرا می گردد.
- ارائه دهندگان آموزش فنی و حرفه ای بر اساس قانون بایستی خودارزیابی داشته باشند.
- ارائه دهندگان آموزش فنی و حرفه ای تشویق می گردند تا گواهینامه کیفیت مبتنی بر مدل تعالی کیفیت اروپایی کسب نمایند.

۶- اصلاحات، پروژه های اصلی و چالش ها در آموزش فنی و حرفه ای

- آموزش فنی و حرفه ای در فنلاند بطور مداوم در حال بهبود است.
- توسعه و بهبود آموزش فنی و حرفه ای شامل برآورده نمودن نیازهای مهارتی بازار کار، همکاری ارائه دهندگان فنی و حرفه ای و دنیای کار، ارتقاء فرآیند های کاربردی موثر، کاهش ترک تحصیل و افزایش جذابیت آموزش فنی و حرفه ای می باشد.
- تعداد صلاحیت های مبتنی بر شایستگی افزایش یافته است.
- برنامه های مشورتی برای پشتیبانی از تکمیل مطالعات محیط های یادگیری کار-محور انجام می شود.
- چالش های که کشور فنلاند با آن روبرو است شامل کم شدن نیروی کار به دلیل تغییرات جمعیتی، تغییرات نیازمندی های شایستگی، چالش های مرتبط با پایداری اقتصاد ملی می شود.
- تفاوت در دسترسی به آموزش فنی و حرفه ای منطقه ای از دیگر چالش ها است.
- استخدام معلمان با صلاحیت در برخی از رشته ها در کشور فنلاند به عنوان چالش مطرح است.